

dep des a.

2571 AA 's-Gravenhage, _____ 19_____
LOOSDUINSEWEG 17 15 juni 83
Postrekening nr. 99900
Telefoon nr. 648904

Nr. W 168

Onderwerp:

Huis Denneweg 2/

Kazernestraat 148.

bijlage: fotokopieën

CST/SB.

De Heer Ir. J. 't Hart

Gemeentelijk Bureau Monumentenzorg

Gemeentesecretarie

Burgemeester De Monchyplein 1

'S-GRAVENHAGE

Gemeente Den Haag
Dienst Ruimtelijke en
Economische Ontwikkeling
Monumentenzorg
Postbus 29734
2502 LS Den Haag

Naar aanleiding van Uw telefonisch verzoek om gegevens die de conclusies m.b.t. de bouwgeschiedenis van het hierboven vermelde pand kunnen ondersteunen, is door mijn medewerker drs. C.J.J. Stal een onderzoek ingesteld, waarvan de resultaten voorzover voor Uw doel van belang hierna zijn weergegeven.

De eerste vermeldingen over een bebouwing ter plaatse dateren van de eerste helft van de 17e eeuw.

Op 20-6-1608 vond het transport plaats van een aantal nog (onbebouwde) erven aan de bewuste zijde van de Kazernestraat. Ze werden uitgegeven door Jacque Manrico, die mede handelde namens de erfgenamen van Johan van de Ketel, heer van Cabau. Koper van het laatste erf op de hoek met de Denneweg was Jan Jacobss. van Warmont, voerman. (recht.arch.inv.nr.354 f.160).

Wanneer dit erf exact bebouwd is, is niet gebleken. In 1637 is er sprake van een stal. Dit sluit echter niet uit dat er nog andere bebouwing op het erf bestaan heeft. De onderhavige akte concentreerde zich toen namelijk uitsluitend op het stalgebouw, dat slechts op een gedeelte van het erf was neergezet. Als eigenaar van de grond werd genoemd een Jan Jacobss. van Blockhuijsen, vermoedelijk dezelfde als de hiervoor genoemde J.J. van Warmont (recht.arch.inv.nr.374 f.38v; not.arch.inv.nr.130,p.268). Wanneer in 1641 een deel van het perceel - nl. het op de hoek gelegen stuk - aan de bakker Gerrit Symonssz. wordt verkocht, wordt de bebouwing omschreven als "een kamer met een affdack". (recht.arch.inv.nr.375, f.427v).

Het is mogelijk dat degene die dit hoek erf met "een kamer" in 1641 kocht, de bakker Gerrit Symonss. van Bourgo(i)gn(i)e, er nieuwbouw heeft gepleegd, of althans heeft verbouwd. Dit wordt aannemelijk gemaakt door de prijsvermeerdering die dit het hoekpand tussen 1641 en 1643 onderging, van f 1200 tot f 3600. Bovendien vermeldt een lijst van "nieuwe getimmerten" uit deze jaren dat Gerrit Symonss. van Bourgogne in het begin van de 40-er jaren huizen aan de Denneweg bouwde. Hierbij moet wel worden aangetekend dat deze bakker, die 'n twintigtal jaren eerder overigens als timmergezel wordt genoemd, meerdere percelen aan de Denneweg bezat (recht.arch.inv.nr. 375 f.427v, 376 f.446v, 373 f.211, 370 f.200; arch.Sociëteit, inv.nr.134, f.28, nr.135, f.24v-25; recht.arch.740 f.88).

Van Gerrit Symonss. van Bourgogne is een rekest uit 1641 bekend waarin hij vergunning vraagt om aan een huis aan de Denneweg een luifel te maken en daarvoor een pothuis te bouwen (Oud arch.inv.nr.163, f.178). Aangezien tegen het pand Kazernestraat 148/Denneweg 2 tot in deze eeuw een pothuis stond (zie bijgevoegde fotokopieën), is het verleidelijk om hier het begin van het bewuste aanbouwsel te zoeken. Evenwel, alleen de luifel werd toen toegestaan, terwijl een hernieuwde aanvraag niet is teruggevonden. Van verbouwingen of nieuwbouw in de loop van de 17de, 18de en 19de eeuw is verder niets gebleken uitde overigens niet altijd volledige en/of toegankelijke archivalia die

hierover gegevens kunnen bevatten. Opmerkelijk is dat vanaf het begin tot in de 20ste eeuw de naam van bakkers aan het pand verbonden is geweest, hoewel pas voor de 18de eeuw en later duidelijk is dat het pand inderdaad een broodbakkerij heeft gehuisvest. Expliciet wordt dit vermeld in een transport uit 1792. Voorts wordt sinds 1756 in de transporten aangegeven dat het perceel een vrije in- en uitgang bezit, alsmede een kelder (recht.arch.inv.nrs.392(f.612), 396 (f.167v), 408 (f.5), 411 (f.68); arch.kad. 1e afd.art.nr. 940). De naam Kramers die op een foto uit rond 1900 op de gevel te zien is, gaat terug tot 1792, toen de bakker Johannes Kramers het pand in eigendom kreeg.

Rond 1860 werd het hoekpand kadastraal verenigd met het aangrenzende pand in de Kazernestraat (arch.kad.1e afd.art.nr.5175). Dat het betrokken raakte bij de herbouw die dit aangrenzende pand rond 1885 onderging, is echter niet gebleken.

Het pothuis aan de Dennewegzijde, dat een obstakel voor het verkeer vormde en langzamerhand tot een "in verregaande staat van ontbinding verkerend straatobject" was geworden, werd in juli 1919 gesloopt (Nieuwe Courant, 8 en 18 juli 1919). De kadastrale vereniging, waarvan hiervoor sprake was, werd daarbij weer ongedaan gemaakt (arch.kad. na 1907, sectie E, art.796). Mogelijk was de sloop van het pothuis directe aanleiding tot de verbouwing die in 1921 haar beslag kreeg. Zij omvatte een vernieuwing van de winkelpui, het wegbreken van een binnenmuur, vernieuwing en verplaatsing van een trap naar de eerste verdieping, het metselen van een muur langs de trap ter scheiding van beneden- en bovenhuis, en een wijziging van de kelderingang in het trottoir (secretarieearchief, 1921, agendanr. 19452). Vanzelfsprekend beschikt de dienst voor Bouw- en Woningtoezicht over gedetailleerde gegevens op dit punt.

De Gemeentearchivaris,

(H. Bordewijk).